TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2011. gada 24. martā *

Lieta C-369/09 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2009. gada 14. septembrī iesniedza

ISD Polska sp. z o.o., kas dibināta Varšavā (Polija),

Industrial Union of Donbass Corp., kas dibināta Doņeckā (Ukraina), un

ISD Polska sp. z o.o. (agrāk — *Majątek Hutniczy sp. z o.o.*), kas dibināta Varšavā,

ko pārstāv K. Rapins [*C. Rapin*] un E. van den Haute [*E. Van den Haute*], advokāti,

apelācijas sūdzības iesniedzējas,

* Tiesvedības valoda — franču.

otrs lietas dalībnieks, kas piedalās tiesvedībā —

Eiropas Komisija, ko pārstāv E. Žipinī Furnjē [*E. Gippini Fournier*] un A. Stobjecka-Kuika [*A. Stobiecka-Kuik*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*], E. Levits, M. Safjans [*M. Safjan*] un M. Bergere [*M. Berger*] (referente),

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu apelācijas sūdzību *ISD Polska sp. z o.o.*, *Industrial Union of Donbass Corp.* un *ISD Polska sp. z o.o.*, agrāk — *Majątek Hutniczy sp. z o.o.*, lūdz Tiesu atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas (kopš 2009. gada 1. decembra — Vispārējā tiesa) 2009. gada 1. jūlija spriedumu apvienotajās lietās T-273/06 un T-297/06 *ISD Polska* u.c./Komisija (Krājums, I-2185. lpp.; turpmāk tekstā — "pārsūdzētais spriedums"), ar kuru Pirmās instances tiesa noraidīja to prasību atcelt Komisijas 2005. gada 5. jūlija Lēmumu 2006/937/EK par valsts atbalstu Nr. C -20/04 (ex NN 25/04) par labu tērauda ražotājam *Huta Częstochowa S.A.* (OV 2006, L 366, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums").

Atbilstošās tiesību normas

2 Eiropas nolīgums, ar kuru izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Polijas Republiku, no otras puses (OV 1993, L 348, 2. lpp.; turpmāk tekstā — "Eiropas nolīgums"), kas parakstīts Briselē 1991. gada 16. decembrī, stājās spēkā 1994. gada 1. februārī. Tajā ir noteikta uz EK līguma kritērijiem balstīta konkurences sistēma.

3 Eiropas nolīguma 2. protokolā par EOTK produktiem (turpmāk tekstā — "2. protokols") ir paredzēts principiāls valsts atbalsta aizliegums.

4 2. protokola 8. pantā ir noteikts:

"1. Ar šā nolīguma pareizu darbību tiktāl, ciktāl tas var ietekmēt tirdzniecību starp Kopienu un Poliju, nav savienojams:

[…]

iii) jebkādā veidā sniegts valsts atbalsts, izņemot atkāpes, kas atļautas saskaņā ar EOTK līgumu.

[…]

4. Līgumslēdzējas puses atzīst, ka pirmajos piecos gados pēc nolīguma stāšanās spēkā, atkāpjoties no šā panta 1. punkta iii) apakšpunkta, [Polijas Republika] izņēmuma kārtā pārstrukturēšanas nolūkos valsts atbalstu var piešķirt EOTK tērauda ražojumiem, ja vien:

— pārstrukturēšanas programma ir saistīta ar kopējās ražošanas jaudas racionalizēšanu un samazināšanu Polijā,

— normālos tirgus apstākļos pārstrukturēšanas perioda beigās atbalstu saņēmušie uzņēmumi kļūst dzīvotspējīgi,

— šāda atbalsta apjoms un intensitāte nekādā ziņā nepārsniedz apjomu un intensitāti, kāda ir absolūti vajadzīga šādas dzīvotspējas atjaunošanai, un tie pakāpeniski samazinās.

Asociācijas padome, ņemot vērā [Polijas Republikas] ekonomisko situāciju, var izlemt pagarināt iepriekš minēto piecu gadu periodu.

[…]"

5 Ar ES un Polijas Asociācijas padomes 2002. gada 23. oktobra Lēmumu Nr. 3/2002 par 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētā laika posma pagarināšanu (OV 2003, L 186, 38. lpp.; turpmāk tekstā — "Asociācijas padomes lēmums") laika posms, kurā Polijas Republikai saskaņā ar 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētajiem nosacījumiem izņēmuma kārtā bija atļauts piešķirt pārstrukturēšanas atbalstu "tērauda" ražojumiem, tika pagarināts par astoņiem gadiem, sākot no 1997. gada 1. janvāra, vai līdz Polijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai brīdim.

6 Asociācijas padomes lēmuma 2. pantā ir paredzēts:

"[Polijas Republika] iesniedz Komisijai […] pārstrukturēšanas programmu un komercdarbības plānus, kas atbilst 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētajām prasībām un kurus ir izvērtējusi un apstiprinājusi attiecīgā valsts iestāde, kura atbild par valsts atbalsta uzraudzību (Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības birojs)."

7 Ar 8. protokolu par Polijas tērauda rūpniecības restrukturizāciju [pārstrukturēšanu], kas pievienots Aktam par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 2003, L 236, 948. lpp.; turpmāk tekstā — "8. protokols"), Polijas Republikai, atkāpjoties no vispārīgajiem valsts atbalstu reglamentējošajiem noteikumiem, tika atļauts piešķirt atbalstu tās tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai, pamatojoties uz pārstrukturēšanas plānā noteikto kārtību un šajā protokolā paredzētajiem nosacījumiem. Tajā tostarp bija paredzēts:

"1. Neskarot [EKL] 87. un 88. pantu, valsts atbalstu, ko [Polijas Republika] piešķīrusi dažu Polijas tērauda rūpniecības daļu restrukturizācijai [pārstrukturēšanai], uzskata par saderīgu ar kopējo tirgu, ja:

— līdz pievienošanās dienai tiek pagarināts laikposms, kas noteikts 8. panta 4. punktā 2. protokolā […],

— visā laikposmā no 2002. gada līdz 2006. gadam tiek ievēroti restrukturizācijas [pārstrukturēšanas] plāna noteikumi, pamatojoties uz kuriem tiek pagarināts iepriekšminētā protokola termiņš,

— tiek ievēroti šajā protokolā izklāstītie nosacījumi, un

— pēc pievienošanās dienas valsts atbalsts Polijas tērauda rūpniecības restrukturizācijai [pārstrukturēšanai] vairs netiek izmaksāts.

[…]

3. Valsts atbalstu saskaņā ar Polijas tērauda rūpniecības restrukturizācijas [pārstrukturēšanas] programmu ir tiesīgi saņemt vienīgi 1. pielikumā uzskaitītie uzņēmumi (še turpmāk "saņēmējuzņēmumi").

4. Saņēmējuzņēmums nav tiesīgs:

a) apvienojoties ar uzņēmumu, kas nav iekļauts 1. pielikumā, nodot tiesības uz atbalstu, kas piešķirtas saņēmējuzņēmumam;

b) pārņemt tādu uzņēmumu aktīvus, kas nav iekļauti 1. pielikumā un kas tiek atzīti par bankrotējušiem laikposmā līdz 2006. gada 31. decembrim.

[…]

6. Valsts atbalstu restrukturizācijai [pārstrukturēšanai], ko piešķir saņēmējuzņēmumiem, nosaka atbilstīgi pamatojumiem, kas ietverti apstiprinātā Polijas tērauda rūpniecības restrukturizācijas [pārstrukturēšanas] plānā un individuālajos komercdarbības plānos, kurus apstiprina Padome. Jebkurā gadījumā atbalsts, kas izmaksāts laikposmā no 1997. gada līdz 2003. gadam, un tā kopapjoms nepārsniedz [nedrīkst pārsniegt] PLN 3 387 070 000.

[…]

[Polijas Republika] nepiešķir nekādu turpmāku valsts atbalstu Polijas tērauda rūpniecības restrukturizācijai [pārstrukturēšanai].

[…]

10. Jebkādas turpmākas izmaiņas restrukturizācijas [pārstrukturēšanas] plānā kopumā un individuālajos plānos ir jāsaskaņo ar Komisiju un, attiecīgos gadījumos, Padomi.

[…]

18. Ja pārraudzības gaitā konstatē, ka:

[…]

c) restrukturizācijas [pārstrukturēšanas] laikposmā [Polijas Republika] ir piešķīrusi papildu nesaderīgu valsts atbalstu tērauda rūpniecībai, jo īpaši saņēmējuzņēmumiem,

tad šajā protokolā paredzētie pārejas posma pasākumi nav spēkā.

Komisija veic atbilstīgus pasākumus, prasot, lai attiecīgie uzņēmumi atmaksā jebkādu atbalstu, kas piešķirts, pārkāpjot šajā protokolā paredzētos nosacījumus."

8 Padomes 2003. gada 21. jūlija Lēmuma 2003/588/EK par Lēmuma Nr. 3/2002 3. pantā paredzēto nosacījumu izpildi (OV L 199, 17. lpp.; turpmāk tekstā — "Padomes lēmums 2003/588") vienīgajā pantā ir paredzēts:

"Pārstrukturēšanas programma un komercdarbības plāni, kurus [Polijas Republika] saskaņā ar Lēmuma Nr. 3/2002 […] 2. pantu iesniegusi Komisijai 2003. gada 4. aprīlī, atbilst 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētajām prasībām."

9 Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88.] panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 6. panta 1. punktā ir paredzēts:

"Lēmumā sākt formālu [oficiālu] izmeklēšanas procedūru rezumē attiecīgus faktiskus un tiesiskus jautājumus, tajā ir Komisijas sākotnējais izvērtējums par to, vai ierosinātajam pasākumam ir atbalsta iezīmes [raksturs], kā arī izklāstīti iemesli, kas liek šaubīties par tā saderību ar kopējo tirgu. Lēmums aicina attiecīgo dalībvalsti un citas ieinteresētās personas iesniegt piezīmes noteiktā termiņā, kas parasti nepārsniedz vienu mēnesi. [Atsevišķos] pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija var pagarināt noteikto termiņu."

10 Šīs regulas 7. panta 5. punktā ir paredzēts:

"Ja Komisija konstatē, ka paziņotais atbalsts nav saderīgs ar kopējo tirgu, tā nolemj, ka attiecīgais atbalsts netiek ieviests (turpmāk — "negatīvs lēmums")."

11 Regulas Nr. 659/1999 14. pantā ir noteikts:

"1. Kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemt[s] negatīv[s] lēmum[s], Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja (turpmāk — "atgūšanas lēmums"). Komisija neprasa atbalsta atgūšanu, ja tas būtu pretrunā kādam Kopienas tiesību vispārējam principam.

2. Atbalsts, kas ir jāatgūst saskaņā ar atgūšanas lēmumu, ietver procentus, kas aprēķināti pēc atbilstīgas likmes, ko nosaka Komisija. Procenti maksājami no dienas, kad nelikumīgais atbalsts nodots saņēmēja rīcībā, līdz tā atgūšanas dienai.

[…]"

12 Saskaņā ar šīs regulas 20. panta 1. punktu:

"Pēc Komisijas lēmuma sākt formālās [oficiālu] izmeklēšanas procedūru visas ieinteresētās personas var iesniegt piezīmes saskaņā ar 6. pantu. Ieinteresētajām personām, kas iesniegušas šādas piezīmes, un visiem individuāla atbalsta saņēmējiem nosūta attiecīgā lēmuma, kuru Komisija pieņēmusi saskaņā ar 7. pantu, kopiju."

13 Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Regulu Nr. 659/1999 (OV L 140, 1. lpp.), 9. pantā ir noteikts:

"1. Procentu likme, kas jāizmanto, atgūstot valsts atbalstu, kurš piešķirts, pārkāpjot [EKL] 88. panta 3. punktu [punkta noteikumus], ir procentuāla gada likme, kas noteikta par katru kalendāro gadu, ja vien ar īpašu lēmumu nav noteikts citādi.

To aprēķina, pamatojoties uz starpbanku mijmaiņas darījumu vidējo piecu gadu likmi iepriekšējā gada septembrī, oktobrī un novembrī plus 75 pamata punkti. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija var palielināt likmi vairāk nekā par 75 pamata punktiem attiecībā uz vienu vai vairākām dalībvalstīm.

[…]

4. Ja nav ticamu vai līdzvērtīgu datu, kā arī ārkārtējos apstākļos, Komisija ciešā sadarbībā ar attiecīgo(-ajām) dalībvalsti(-īm) var noteikt valsts atbalsta atmaksāšanas procentu likmi vienai vai vairāk dalībvalstīm, pamatojoties uz citu metodi un pamatojoties uz tai pieejamu informāciju."

14 Attiecībā uz procentu likmes piemērošanas metodēm šīs regulas 11. panta 2. punktā ir precizēts:

"Procentu likmi piemēro gan parāda pamatsummai, gan procentiem līdz atbalsta atmaksāšanas dienai. Procentiem, kas uzkrājas iepriekšējā gadā, piemēro procentus katrā turpmākā gadā."

Tiesvedības priekšvēsture

15 No 2002. līdz 2005. gadam notika Polijas tērauda ražotāja *Huta Częstochowa SA* (turpmāk tekstā — "*HCz*") pārstrukturēšana. Šīs pārstrukturēšanas ietvaros *HCz* aktīvi tika nodoti jaunām sabiedrībām.

16 Tādējādi 2002. gadā ar mērķi turpināt *HCz* tērauda ražošanas darbību tika izveidota *Huta Stali Częstochowa sp. z o.o.* (turpmāk tekstā — "*HSCz*"), kuras mātes sabiedrība ir *Towarzystwo Finansowe Silesia sp. z o.o.* (turpmāk tekstā — "*TFS*"), kas ir Polijas Valsts kasei pilnībā piederoša sabiedrība. *HSCz* no *HCz* maksātnespējas procedūras administratora iznomāja tērauda ražošanas iekārtas un pārņēma lielāko daļu darbinieku.

17 2004. gadā tika izveidotas sabiedrības *Majątek Hutniczy sp. z o.o.* (turpmāk tekstā — "*MH*") un *Majątek Hutniczy Plus sp. z o.o.* (turpmāk tekstā — "*MH Plus*"). Abu šo sabiedrību kapitāldaļas pilnībā piederēja *HCz*. *MH* pārņēma *HCz* piederošos tērauda ražošanas aktīvus, bet *MH Plus* — vairākus citus ražošanai nepieciešamos aktīvus.

18 Turklāt, lai varētu dzēst pārstrukturizējamās valsts sektora parādsaistības (nodokļus un sociālās apdrošināšanas iemaksas), ar ražošanu nesaistītie aktīvi (saukti par "netērauda aktīviem"), kā arī elektroenerģijas uzņēmums *Elsen* tika nodoti sabiedrībai *Operator ARP sp. z o.o.*, kas ir *Agencja Rozwoju Przemysłu SA* — Polijas Finanšu ministrijai piederošas Rūpniecības attīstības aģentūras — pakļautībā esoša sabiedrība.

19 Ar 2004. gada 19. maija vēstuli Komisija informēja Polijas Republiku par savu lēmumu uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru par *HCz* piešķirto pārstrukturēšanas atbalstu — šis lēmums 2004. gada 12. augustā tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV C 204, 6. lpp.) — un uzaicināja visas ieinteresētās

personas iesniegt savus apsvērumus par lēmumā par oficiālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu norādītajiem faktiem un juridisko vērtējumu. Komisija saņēma apsvērumus no Polijas Republikas un četrām ieinteresētajām personām.

20 2005. gada 3. februāra dokumentā ar nosaukumu "Paziņojums par [*HCz*] un/vai [*HSCz*] varbūtēji piešķirto valsts atbalstu" *ISD Polska sp. z o.o.*, kas tobrīd darbojās ar sabiedrības nosaukumu *ZPD Steel sp. z o.o.* (turpmāk tekstā — "*ISD*"), kas ir *Industrial Union of Donbass Corp.* (turpmāk tekstā — "*IUD*") pilnībā piederoša meitas sabiedrība, pirms *HSCz*, *MH*, *MH Plus* un desmit citu *HCz* meitas sabiedrību iegādes notikušo pārrunu ietvaros sniedza šādu paziņojumu:

"Gadījumā, ja Komisija pieņemtu lēmumu, ar kuru [*HCz*], [*HSCz*] vai personai, kas pārņēmusi [*HCz*] aktīvus, tiktu uzlikts pienākums atmaksāt nelikumīgo valsts atbalstu, kas ir ar pārstrukturēšanas programmu saistītā atbalsta daļa un kura kopējā summa nepārsniedz 20 miljonus [PLN], paziņojam, ka šis lēmums nekādā ziņā neatbrīvos mūs no pienākumiem, kas izriet no attiecīgā piedāvājuma, un apņemamies neizvirzīt nekādas prasības par kompensācijas samaksu pret a) Polijas Republikas nodokļu dienestu, b) [*Agencja Rozwoju Przemysłu SA*], c) [*TFS*], d) [*HCz*] […], kas būtu saistītas ar nepieciešamību atmaksāt atbalstu vai ar jebkādu procedūru, kura tādēļ būtu uzsākta Komisijā pēc atbalsta piešķiršanas [*HCz*]. Šādā gadījumā apņemamies nodrošināt, ka [*MH*], [*MH Plus*] un [*HSCz*], kā arī pārējās sabiedrības, tāpat kā to saistību pārņēmēji (neatkarīgi no šī saistību pārņēmēja juridiskās formas) atmaksās Komisijas lēmumā paredzēto nelikumīgā valsts atbalsta summu, pat ja šis lēmums attiektos tikai un vienīgi uz [*HCz*]."

21 Procedūras noslēgumā Komisija secināja, ka pretēji tās sākotnēji pastāvējušajām šaubām *HCz* pārstrukturēšanai paredzētie pasākumi saskaņā ar 2002. gada 30. oktobra Likuma par valsts atbalstu uzņēmumiem, kuriem ir būtiska loma darba tirgū (*Dz. U.* Nr. 213, 1800. pozīcija), ar tajā izdarītajiem grozījumiem, noteikumiem nav uzskatāmi par "valsts atbalstu" EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

22 Tomēr Komisija atzina arī, ka *HCz* vairākos aspektos laika posmā no 1997. līdz 2002. gadam ir guvusi labumu no valsts atbalsta, kas ir bijis daļēji saderīgs ar kopējo tirgu. Komisija pieprasīja atmaksāt to atbalsta daļu, kuru tā bija atzinusi par nesaderīgu ar kopējo tirgu, proti, summu PLN 19 699 452 apmērā (turpmāk tekstā — "apstrīdētais atbalsts").

23 2005. gada 5. jūlijā Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu. Tā 3. pantā bija paredzēts:

"1. Valsts atbalsts PLN 19 699 452 apmērā, ko [Polijas Republika] no 1997. gada līdz 2002. gada maijam kā darbības atbalstu un atbalstu pārstrukturēšanas mērķiem nodarbinātības jomā ir piešķīrusi par labu [*HCz*], nav saderīgs ar kopējo tirgu.

2. [Polijas Republika] veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai no [*HCz*], *Regionalny Fundusz Gospodarczy*, [*MH*] un [*Operator ARP sp. z o.o.*] atgūtu 1. punktā minēto atbalstu, kas nelikumīgi tika piešķirts sabiedrībai [*HCz*]. Visi iepriekš minētie uzņēmumi ir solidāri atbildīgi par šī atbalsta atmaksāšanu.

Atgūšanu īsteno tūlīt un atbilstoši valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām, ja vien tās nodrošina tūlītēju un efektīvu šī lēmuma izpildi. Par atgūstamajām summām aprēķina procentus, sākot no dienas, kad atbalsts tika piešķirts [*HCz*], līdz tā faktiskās atgūšanas dienai. Procentus aprēķina saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti Regulas […] Nr.º 794/2004 V°nodaļā.

[…]"

24 Apstrīdētā lēmuma 4.°pantā Komisija ir apstiprinājusi Polijas valsts pārstrukturēšanas programmas grozījumus, kas ierosināti atbilstoši 8.°protokola 10.°punktam, ciktāl tas ļaus pārstrukturēt *HCz* bez valsts atbalsta un nepalielinot ražošanas jaudu.

25 Saskaņā ar diviem nolīgumiem, kas noslēgti 2005. gada 30. septembrī un stājās spēkā 2005. gada 7. oktobrī, *ISD* iegādājās, pirmkārt, no *HCz* visas tai piederošās *MH* un *MH Plus*, kā arī desmit atlikušo *HCz* meitas sabiedrību kapitāldaļas un, otrkārt, no *TFS* visas tai piederošās *HSCz* kapitāldaļas un līdz ar to kļuva par *HSCz*, *MH*, *MH Plus* un desmit pārējo *HCz* meitas sabiedrību īpašnieci.

26 Ar 2006. gada 17. februāra vēstuli Komisija lūdza Polijas iestādēm tai norādīt procentu likmes, kas apstrīdētā atbalsta atgūšanai tiks piemērotas apstrīdētā lēmuma 3. panta 2. punktā minētajiem solidārajiem parādniekiem. Savā 2006. gada 13. marta atbildē Polijas iestādes piedāvāja šai atgūšanai piemērojamās procentu likmes un procentu aprēķināšanas metodoloģiju. Polijas iestādes tostarp piedāvāja laika posmam no 1997. līdz 1999. gadam par pamatu ņemt Polijas Valsts kases Polijas zlotos izsniegtajām obligācijām piemērojamo fiksēto procentu likmi uz pieciem gadiem, bet laika posmam no 2000. gada līdz Polijas Republikas pievienošanās Savienībai brīdim — šīm pašām obligācijām noteikto procentu likmi uz desmit gadiem. Tāpat, ņemot vērā Polijā attiecīgajā laikā esošo situāciju kapitāla tirgos, kam bija raksturīgas ļoti augstas procentu likmes, kas tomēr strauji samazinājās, tās lūdza veikt ikgadēju šo procentu likmju atjaunošanu un neaprēķināt procentus saskaņā ar salikto procentu metodi.

27 Savā 2006. gada 7. jūnija atbildē Komisija konstatēja, ka apstrīdētā atbalsta atgūšanai piemērojamajai procentu likmei visā attiecīgajā laika posmā ir jābūt Polijas Valsts kases Polijas zlotos izsniegtajām obligācijām noteiktajai procentu likmei uz pieciem gadiem un ka atbilstoši Regulas Nr. 794/2004 11. panta 2. punktam šī procentu likme ir jāpiemēro, pamatojoties uz salikto procentu metodi.

28 Ar vēstulēm, kas datētas attiecīgi ar 2006. gada 7. jūliju un 16. augustu, Komisija nosūtīja apstrīdēto lēmumu *IUD* un *MH*. 2006. gada 21. decembrī šis lēmums tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

29 2006. gada 15. novembrī notika *ISD* un *MH* apvienošanās, kuras rezultātā *ISD* pārņēma visas *MH* tiesības un saistības.

Prasība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

30 Ar prasībām Pirmās instances tiesā lietā T-273/06 prasītājas *ISD* un *IUD*, savu prasījumu pamatojumam izvirzot sešus pamatus, tostarp lūdza atcelt apstrīdētā lēmuma 3. pantu.

31 Pirmais pamats bija par 8. protokola noteikumu pārkāpumu. Ceturtais pamats attiecās uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu, un sestais pamats bija par Regulas Nr. 794/2004 noteikumu pārkāpumu. Otrais, trešais un piektais pamats nav izvirzīti apelācijas sūdzības pamatojumam un līdz ar to turpmāk netiks izskatīti.

32 Lietā T-297/06 *ISD* norādīja identiskus prasījumus, izvirzot četrus būtībā identiskus pamatus tiem, kuri tika izvirzīti lietā T-273/06, tomēr papildus lūdza atcelt apstrīdētā lēmuma 4. pantu.

33 Ar savu pirmo pamatu prasītājas būtībā apstrīdēja Kopienu tiesību noteikumu valsts atbalsta jomā piemērojamību *ratione temporis* un *ratione personae*, kā arī Komisijas kompetenci uzraudzīt šo noteikumu ievērošanu laika posmā pirms Polijas Republikas pievienošanās Savienībai.

34 Šajā ziņā Pirmās instances tiesa apstiprināja, ka EKL 87. un 88. pants principā nav piemērojami atbalstam, kurš piešķirts pirms dalībvalsts pievienošanās un pēc pievienošanās vairs netiek piešķirts, un ka tādējādi Komisija, lai pamatotu savu kompetenci, ir atsaukusies uz 8. protokolu kā *lex specialis*.

35 Norādot, ka šī sistēma vairākos aspektos atšķiras no EK līgumā un Akta par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā, IV pielikumā (OV 2003, L 236, 797. lpp.; turpmāk tekstā — "Pievienošanās akta IV pielikums") paredzētās vispārīgās sistēmas, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 93. punktā konstatēja, ka 8. protokolā ir ietverta atsauce uz laika posmā no 1997. līdz 2003. gadam piešķirtajiem atbalstiem, ka tajā ir atļauta ierobežota pārstrukturēšanas atbalsta summa, kas šim laika posmam piešķirta atsevišķiem šī protokola I pielikumā uzskaitītajiem uzņēmumiem, un ka tajā ir aizliegts jebkāds cits atbalsts tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai.

36 Pārsūdzētā sprieduma 94. punktā konstatējot, ka 8. protokola 6. punktā ir paredzēta tā piemērošana ar atpakaļejošu spēku attiecībā uz laika posmu no 1997. līdz 2003. gadam, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 95. un 96. punktā visbeidzot noraidīja prasītāju argumentu, saskaņā ar kuru, ņemot vērā, ka 8. protokola publicēšanas brīdī 2003. gada septembrī šis laika posms jau bija gandrīz beidzies, šī atsauce uz minēto laika posmu nozīmējot vienīgi, ka nākotnē piešķirtie atbalsti ir jāaprēķina ar atpakaļejošu spēku, ņemot vērā jau piešķirtās atbalsta summas. Pēc Pirmās instances tiesas domām, 8. protokola mērķis — tieši pretēji — bija "ieviest visaptverošu Polijas

tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai paredzētā atbalsta apstiprināšanas sistēmu, nevis tikai izvairīties no tā, ka saņēmējuzņēmumi vienlaicīgi saņem arī vēl citu atbalstu".

37 Tādējādi pārsūdzētā sprieduma 97. punktā Pirmās instances tiesa secināja, ka attiecībā uz Pievienošanās akta IV pielikumu un EKL 87. un 88. pantu 8. protokols ir uzskatāms par *lex specialis*, kurš Komisijas saskaņā ar Līgumu veikto valsts atbalsta kontroli paplašina arī attiecībā uz atbalstiem, kas Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai tikuši piešķirti laika posmā no 1997. līdz 2003. gadam.

38 Attiecībā uz argumentu par 8. protokola piemērojamību *ratione personae*, saskaņā ar kuru šis protokols neattiecas uz tā 1. pielikumā neminētiem uzņēmumiem, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 99. punktā konstatēja, ka minētā protokola 3. punktā ir skaidri noteikts, ka tikai šajā 1. pielikumā minētie uzņēmumi var saņemt valsts atbalstu Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanas programmas ietvaros. Ja minētajā 1. pielikumā neminēts uzņēmums neierobežotā apjomā varētu paturēt pārstrukturēšanas atbalsta summas, kas saņemtas pirms pievienošanās, attiecīgi neierobežojot ražošanas jaudu, 8. protokols zaudētu jebkādu jēgu.

39 Attiecībā uz argumentu, kas izriet no 8. protokola 4. punkta b) apakšpunkta, saskaņā ar kuru tikai saņēmējuzņēmumiem ir liegts pārņemt 8. protokola 1. pielikumā neminēta uzņēmuma, kurš atzīts par maksātnespējīgu, aktīvus, Pirmās instances tiesa konstatēja, ka prasītājas kļūdaini interpretē šo noteikumu. Pat pieņemot, ka šajā punktā ir paredzēta trešās personas iespēja pārņemt 8. protokola 1. pielikumā neminēta maksātnespējīga uzņēmuma aktīvus, pēc Pirmās instances tiesas domām, tas nekādā ziņā nenozīmējot, ka šai trešajai personai nav pienākuma atmaksāt minētā uzņēmuma saņemto nelikumīgo atbalstu. Tādējādi, tā kā *HCz* situāciju nav iespējams pielīdzināt 8. protokola 1. pielikumā neminēta maksātnespējīga uzņēmuma situācijai, Pirmās

instances tiesa noraidīja arī iebildumu, kura ietvaros bija norādīts uz varbūtēju vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, piemērojot minēto protokolu.

40 Līdz ar to, apmierinot ar vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu saistītu pamatu, būtībā tiktu apstrīdēts 8. protokols, kurš, būdams primāro tiesību avots, ir Līguma neatņemama sastāvdaļa (skat. pārsūdzētā sprieduma 100. un 101. punktu).

41 Attiecībā uz argumentu, saskaņā ar kuru Komisija ir pārkāpusi savas kompetences robežas, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 102. punktā atgādināja, ka 8. protokolā ir paredzēts, ka Komisijai ir jāveic atbilstoši pasākumi, lai pieprasītu atmaksāt visu atbalstu, kas piešķirts, pārkāpjot šajā protokolā paredzētos nosacījumus, tostarp kontroles pasākumus atbilstoši EKL 88. pantam, un tātad Komisija bija kompetenta kontrolēt 8. protokola noteikumu ievērošanu.

42 Tādējādi Pirmās instances tiesa noraidīja visus argumentus saistībā ar 8. protokola noteikumu pārkāpumu.

43 Ar ceturto pamatu prasītājas apgalvoja, ka Komisija savā lēmumā uzsākt oficiālu izmeklēšanas procedūru par *HCz* piešķirto pārstrukturēšanas atbalstu nav precīzi norādījusi valsts atbalstu, kura atcelšanu tā pieprasa apstrīdētajā lēmumā, tādējādi padarot šo lēmumu par nelikumīgu arī tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpuma dēļ. Viņu tiesisko paļāvību radīja tas, ka *IUD* rēķinājās ar to, ka apstrīdētais atbalsts tiks uzskatīts par atmaksātu un ka Komisija ir bijusi pienācīgi informēta par līdz 2003. gadam piešķirto atbalstu.

44 Šajā ziņā prasītājas apgalvoja, ka Komisija tām bija radījusi pārliecību, ka *HCz* saņemtais atbalsts netiks atcelts. Tās esot varējušas leģitīmi uzskatīt, ka Komisija nelūgs atmaksāt *HCz* saņemto atbalstu, un norādīja, ka, kaut arī par apstrīdēto atbalstu nebija paziņots EKL 87. un 88. panta izpratnē, tas tika "pienācīgi paziņots" saskaņā ar 2. protokolā paredzēto procedūru.

45 Šajā ziņā pārsūdzētā sprieduma 134. punktā Pirmās instances tiesa konstatēja, ka šī paļāvība nav aizsargājama saskaņā ar tiesiskās paļāvības aizsardzības principu. Kopienu tiesību akts nebija pamudinājis prasītājas pieņemt lēmumu, kurš gala rezultātā radītu tām negatīvas sekas, un prasītājas nebija arī tāda Kopienu iestādes izdota labvēlīga administratīva akta adresāti, ko iestāde vēlāk atcēlusi. Atsaucoties uz 1997. gada 20. marta spriedumu lietā C-24/95 *Alcan Deutschland* (*Recueil*, I-1591. lpp.), pārsūdzētā sprieduma 135. punktā Pirmās instances tiesa atgādināja, ka atbalstu saņēmušajiem uzņēmumiem var būt tiesiskā paļāvība par atbalsta likumīgumu tikai tad, ja tas ir ticis piešķirts, ievērojot EKL 88. pantā paredzēto procedūru, un ka rūpīgam saimnieciskās darbības subjektam ir jāspēj pārliecināties, ka šī procedūra ir tikusi ievērota.

46 Turklāt pārsūdzētā sprieduma 136. punktā Pirmās instances tiesa norādīja, ka šajā gadījumā par apstrīdēto atbalstu netika nekādā veidā paziņots, ņemot vērā, ka tas tika piešķirts laikā, kad Polijas Republika vēl nebija Savienības dalībvalsts, un ka līdz ar to paziņojums saskaņā ar EKL 88. pantā paredzēto procedūru nebija iespējams.

47 Pārsūdzētā sprieduma 137. un 138. punktā Pirmās instances tiesa noraidīja arī prasītāju argumentu, ka par strīdīgo atbalstu esot bijis "pienācīgi paziņots" saskaņā ar 2. protokolā paredzēto procedūru. Ciktāl prasītājas esot atsaukušās uz Padomes Lēmumu 2003/588, kurā tā ir konstatējusi, ka Polijas Republikas 2003. gada 4. aprīlī Komisijai iesniegtā pārstrukturēšanas programma un komercdarbības plāni atbilst

2. protokola 8. panta 4. punkta prasībām, esot jākonstatē, ka ar *HCz* saistītais komercdarbības plāns Komisijai netika iesniegts un tādējādi uz šo plānu Padomes Lēmumā 2003/588 paredzētais apstiprinājums neattiecas.

48 Attiecībā uz Komisijas priekšlikuma pamatojumu izklāstu, saskaņā ar kuru 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētā izņēmuma pagarinājums nozīmē, ka visi atbalsti, kas tikuši nelikumīgi piešķirti kopš Eiropas nolīguma spēkā stāšanās, tiek atzīti par likumīgiem ar atpakaļejošu spēku, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 139. punktā uzsvēra, ka šie noteikumi Padomes Lēmumā 2003/588 nav atrodami. Tādējādi tikai Komisijas iesniegts priekšlikums Padomes lēmuma pieņemšanai vien nevarēja prasītājām radīt tiesisko paļāvību.

49 Tādējādi Pirmās instances tiesa noraidīja visus argumentus saistībā ar tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu.

50 Ar sesto pamatu, kurš tostarp attiecas uz apstrīdētā atbalsta atgūšanai piemērojamo procentu likmju noteikšanu, prasītājas atsaucās uz Regulas Nr. 794/2004 noteikumu pārkāpumu, apstrīdot, ka Komisija būtu noteikusi atbilstīgu procentu likmi un ka tā esot pārkāpusi minētās regulas 9. un 11. panta mērķi, proti, atjaunot stāvokli, kāds tas bija pirms apstrīdētā atbalsta piešķiršanas, piemērojot procentus procentu atmaksai un izvēloties tādu references likmi, kas nekādi nav saistīta ar Polijas tirgū laika posmā no 1997. līdz 2004. gadam pastāvošo situāciju.

51 Šajā ziņā prasītājas norādīja, ka saskaņā ar Polijas tiesībām procenti ir jāmaksā tikai par nokavētām nodokļu maksājumu summām un nodokļu tiesību aktos nav paredzēta par šīm summām maksājamo procentu kapitalizācija. Turklāt tās norādīja, ka laika posmā no 1997. līdz 2004. gadam ļoti retas bija tādas situācijas, kad uzņēmumi saņēma ilgtermiņa ārējo kapitālu, izmantojot Polijas zlotos izsniegtas obligācijas un

banku aizdevumus. Vēloties piemērot Polijas Valsts kases obligācijām piemēroto procentu likmi, Komisija neesot izmantojusi likmi, kas pareizi atspoguļotu *HCz* iegūto priekšrocību, kā rezultātā šī priekšrocība esot tikusi pārvērtēta. Tādējādi procentu atmaksa atbalstu saņēmušos uzņēmumus nostādot nelabvēlīgākā situācijā salīdzinājumā ar *status quo ante*.

52 Attiecībā uz apstrīdēto lēmumu pārsūdzētā sprieduma 157. punktā Pirmās instances tiesa norādīja, ka procenti ir aprēķināti saskaņā ar Regulas Nr. 794/2004 V nodaļas noteikumiem un ka, ņemot vērā, ka procentu likme nav noteikta nedz minētā lēmuma rezolutīvajā daļā, nedz tā apsvērumos, prasītāju pamats ir neefektīvs.

53 Attiecībā uz procentu aprēķināšanas metodi Pirmās instances tiesa nosprieda, ka šajā ziņā apstrīdētajā lēmumā ietvertajiem secinājumiem ir vienīgi deklaratīvs raksturs, jo procentu aprēķināšanas metode ir paredzēta pašā Regulā Nr. 794/2004. Tomēr prasītājas nebija izvirzījušas iebildi par spēkā neesamību attiecībā uz šo regulu (skat. pārsūdzētā sprieduma 159. punktu).

54 Attiecībā uz 2006. gada 7. jūnija vēstuli, kurā Komisija ir noteikusi apstrīdētā atbalsta atgūšanai piemērojamo procentu likmi, Pirmās instances tiesa atgādināja, ka Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punktā ir paredzēts, ka atgūšanai piemērojamās procentu likmes noteikšanai ir nepieciešama "cieša sadarbība" ar attiecīgo dalībvalsti.

55 No Komisijas un Polijas iestāžu sarakstes esot redzams, ka likmes noteikšana tika veikta "ciešā sadarbībā" ar Polijas Republiku, kura ierosināja piemērot Valsts kases obligācijām piemērojamo likmi attiecīgi uz piecu un desmit gadu termiņu un lūdza

ikgadēji atjaunot šīs likmes un neaprēķināt procentus saskaņā ar salikto procentu metodi (pārsūdzētā sprieduma 163. punkts).

56 Komisija, akceptējot lielāko daļu no šiem priekšlikumiem, uzskatīja, ka attiecībā uz visu laika posmu no 1997. līdz 2004. gadam ir izmantojama tikai obligācijām piemērojamā procentu likme piecu gadu termiņam. Šajā ziņā tai bija zināma rīcības brīvība (pārsūdzētā sprieduma 164. punkts).

57 Attiecībā uz procentu piemērošanas metodi un it īpaši procentu aprēķināšanu saskaņā ar salikto procentu metodi Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 165. punktā norādīja, ka Regulas Nr. 794/2004 11. panta 2. punktā ir skaidri paredzēts, ka procentu likmi piemēro gan parāda pamatsummai, gan procentiem līdz atbalsta atmaksāšanas dienai un procentiem, kas uzkrājas iepriekšējā gadā, piemēro procentus katrā nākamajā gadā. Turklāt Regulas Nr. 794/2004 13. pantā ir paredzēts, ka tās 9. un 11. pantu piemēro visiem atgūšanas lēmumiem, par kuriem paziņots pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Ņemot vērā, ka Regula Nr. 794/2004 bija piemērojama apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī, Komisijai bija pienākums pieprasīt, lai procenti tiktu aprēķināti saskaņā ar salikto procentu metodi.

58 Tādējādi Pirmās instances tiesa noraidīja visus argumentus saistībā ar Regulas Nr. 794/2004 noteikumu pārkāpumu.

59 Tā kā visi prasītāju prasības pamatojumam izvirzītie pamati tika atzīti par nepamatotiem, Pirmās instances tiesa prasību noraidīja pilnībā.

Lietas dalībnieku prasījumi Tiesā

60 Apelācijas sūdzības iesniedzējas lūdz Tiesu:

— atcelt pārsūdzēto spriedumu;

— apmierināt pilnībā vai alternatīvi — daļēji prasījumus, kas tika iesniegti Pirmās instances tiesā apvienotajās lietās T-273/06 un T-297/06;

— piespriest Komisijai atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus;

— gadījumā, ja Tiesa nolemtu, ka šī lieta nav jāizskata, piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, piemērojot Tiesas Reglamenta 69. panta 6. punkta un 72. panta a) punkta apvienotos noteikumus.

61 Komisija lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

62 Apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirza trīs pamatus saistībā ar attiecīgi 8. protokola noteikumu, tiesiskās paļāvības aizsardzības principa un Regulas Nr. 659/1999, it īpaši tās 14. panta 2. punkta, noteikumu pārkāpumu, kā arī Regulas Nr. 794/2004 noteikumu pārkāpumu.

63 Komisija apstrīd, pirmkārt, apelācijas sūdzības pieņemamību kopumā un, otrkārt, īpaši pirmā un trešā pamata pieņemamību, kā arī apelācijas sūdzības iesniedzēju trīs iesniegto pamatu pamatotību.

Par apelācijas sūdzības pieņemamību kopumā

Lietas dalībnieku argumenti

64 Vispirms Komisija apgalvo, ka, tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējas attiecībā uz apelācijas sūdzības formu esot sajaukušas [lēmuma] apstrīdēšanu un [sprieduma] pārsūdzēšanu, jo prasības pieteikumā galvenokārt esot atkārtoti tie paši argumenti attiecībā uz apstrīdēto lēmumu, kuri tika norādīti pirmajā instancē, apelācijas sūdzība esot nepieņemama. Apelācijas sūdzības iesniedzējas neesot precizējušas konkrētas Pirmās instances tiesas pamatojuma rindkopas, uz kurām pieteikums attiecas, nedz to, kādas kļūdas tiesību piemērošanā Pirmās instances tiesa esot pieļāvusi, pārbaudot šos argumentus pirmajā instancē.

65 Šajā ziņā Komisija apgalvo, ka no EKL 225. panta, Tiesas Statūtu 58. panta pirmās daļas un Tiesas Reglamenta 112. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta izrietot, ka apelācijas sūdzībā precīzi jānorāda pārsūdzētā sprieduma apstrīdētās daļas, kā arī juridiskie argumenti, kas konkrēti izvirzīti šīs sūdzības atbalstam. Šādai prasībai neatbilst apelācijas sūdzības iesniedzēju apelācijas sūdzība, kurā pat nav norādīti specifiski argumenti, ar kuriem tiek identificēta kļūda tiesību piemērošanā, kas esot pieļauta pārsūdzētajā spriedumā, un kurā vienīgi tiek atkārtoti pamati un argumenti, kas jau tikuši iesniegti Pirmās instances tiesā. Būtībā šāda apelācijas sūdzība faktiski esot lūgums vienkārši pārskatīt prasības pieteikumu, kas jau ir ticis iesniegts Pirmās instances tiesā, un tas neesot Tiesas kompetencē.

Tiesas vērtējums

66 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru no EKL 225. panta, Tiesas Statūtu 58. panta pirmās daļas un Tiesas Reglamenta 112. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunkta izriet, ka apelācijas sūdzībā precīzi jānorāda apstrīdētie elementi spriedumā, kura atcelšana tiek pieprasīta, kā arī juridiskie argumenti, kas konkrēti izvirzīti šīs sūdzības atbalstam (it īpaši skat. 2000. gada 4. jūlija spriedumu lietā C-352/98 P *Bergaderm* un *Goupil*/Komisija, *Recueil*, I-5291. lpp., 34. punkts; 2002. gada 8. janvāra spriedumu lietā C-248/99 P Francija/*Monsanto* un Komisija, *Recueil*, I-1. lpp., 68. punkts, kā arī 2010. gada 14. oktobra spriedumu lietā C-67/09 P *Nuova Agricast* un *Cofra*/Komisija, Krājums, I-9811. lpp., 48. punkts).

67 Šajā ziņā pietiek konstatēt, ka, lai arī dažām argumentācijas daļām, kuru apelācijas sūdzības iesniedzējas ir izvirzījušas savu pamatu kontekstā, patiešām trūkst noteiktības, šī argumentācija, skatīta kopumā, tomēr šķiet pietiekami skaidra, lai ar prasīto precizitāti varētu identificēt pārsūdzētajā spriedumā kritizētos elementus, kā arī

juridiskos argumentus, kas izvirzīti šīs kritikas pamatojumam, un līdz ar to ļauj Tiesai veikt tiesiskuma pārbaudi.

68 Tādējādi Komisijas izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida tiktāl, ciktāl tā attiecas uz apelācijas sūdzību kopumā.

Par pirmo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

69 Ar pirmo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, uzskatīdama, ka 8. protokola 6. punktā ir paredzēta tā noteikumu piemērošana ar atpakaļejošu spēku, esot pārkāpusi šī protokola noteikumus. Ne no minētā protokola redakcijas, ne mērķa, ne struktūras skaidri neizrietot, ka tam būtu jāpiešķir atpakaļejošs spēks.

70 Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka īstenībā 8. protokola mērķis esot, lai tā 1. pielikumā minētie uzņēmumi ar noteiktiem ierobežojumiem laika posmā no tā parakstīšanas 2003. gada 16. aprīlī līdz 2003. gada beigām varētu saņemt valsts atbalstu. Vienīgais minētajā protokolā identificējamais atpakaļejoša spēka elements esot atsauce uz laika posmu no 1997. līdz 2003. gadam, kas attiecas vai nu uz kopējo valsts atbalsta summu, kuru iespējams piešķirt (8. protokola 6. punkts), vai arī uz kopējo ražošanas jaudas samazinājumu, kāds jāsasniedz Polijas Republikai (8. protokola 7. punkts). Tas nozīmējot, ka nākotnē īstenotie atbalsti, kas saņēmējuzņēmumiem

tiks piešķirti līdz 2003. gada beigām, ir jāaprēķina, nevis vajadzības gadījumā ar atpakaļejošu spēku atzīstot piešķirto atbalstu par nelikumīgu, bet ar atpakaļejošu spēku ņemot vērā jau piešķirtās atbalsta summas.

71 Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzējas norāda, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru (1979. gada 25. janvāra spriedumi lietā 98/78 *Racke*, *Recueil*, 69. lpp. un lietā 99/78 *Weingut Decker*, *Recueil*, 101. lpp.; 1982. gada 19. maija spriedums lietā 84/81 *Staple Dairy Products*, *Recueil*, 1763. lpp., kā arī 2002. gada 24. septembra spriedums apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck* un *Acciaierie di Bolzano*/Komisija, *Recueil*, I-7869. lpp.) parasti tiesisko situāciju drošības princips nepieļaujot, ka Kopienu tiesību akta piemērojamība laikā sākas kādā dienā pirms tā publicēšanas. Izņēmuma kārtā tas var būt citādāk gadījumā, kad to prasa sasniedzamais mērķis un kad ieinteresēto personu tiesiskā paļāvība ir atbilstoši ņemta vērā. Tas nozīmējot, ka, ja nav pretēju norāžu, tiek pieņemts, ka Kopienu tiesību dokumentam nepiemīt atpakaļejošs spēks.

72 Tomēr šajā gadījumā, pēc apelācijas sūdzības iesniedzēju domām, esot vispārzināms, ka 2002. gada 23. oktobrī ES un Polijas Asociācijas padome pieņēma lēmumu par 2. protokolā paredzētā atbrīvojuma laikposma pagarināšanu par astoņiem gadiem, sākot no 1997. gada 1. janvāra. Ar šo lēmumu pagarināšana esot pakļauta diviem nosacījumiem. Pirmkārt, Polijas Republikai ir jāiesniedz Komisijā pārstrukturēšanas programma un komercdarbības plāni, un, otrkārt, Komisijai ir jāveic to galīgais novērtējums (Asociācijas padomes lēmuma 2. un 3. pants). Turklāt šī lēmuma 3. pantā esot paredzēts, ka Komisija Kopienas vārdā regulāri uzrauga komercdarbības plānu īstenošanu, kamēr Polijas Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības birojs to pašu veic Polijas Republikas vārdā.

73 Komisija esot atzinusi, ka Polijas Republikas iesniegtās pārstrukturēšanas programmas un komercdarbības plāni atbilst 2. protokola 8. panta 4. punkta prasībām un 8. protokolā ietvertajiem nosacījumiem un līdz ar to pēc sava priekšlikuma esot apstiprinājusi savu galīgo novērtējumu un 8. protokolā Polijas Republikai noteikto saistību ievērošanu. Visbeidzot, šajā saistībā ir ticis pieņemts Padomes Lēmums 2003/588. Pēc

apelācijas sūdzības iesniedzēju domām, Komisija apstrīdētajā lēmumā tādējādi esot atgriezusies pie valsts atbalsta, kurš piešķirts laika posmā no 1997. gada līdz 2002. gadam atbilstoši atbrīvojuma sistēmai, kas pēc 8. protokola parakstīšanas bija pagarināta ar Padomes Lēmumu 2003/588 un kurā bija iekļauta norāde [uz šo protokolu].

74 Turklāt 8. protokola 6. punktā esot minēts tikai atbalsts pārstrukturēšanai nākotnē, kuru varot piešķirt saņēmējuzņēmumiem, un tajā neesot nekādas skaidras norādes par iespējamu atpakaļejošu spēku. No tā redakcijas, mērķa vai struktūras skaidri neizrietot, ka tam būtu jāpiešķir atpakaļejošs spēks.

75 Tāpat apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka esot vispārzināms, ka Polijas iestādes bija plānojušas iekļaut *HCz* to 8. protokola 1. pielikumā uzskaitīto saņēmējuzņēmumu sarakstā, kuri var saņemt valsts atbalstu Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanas programmas ietvaros. Tās esot atteikušās no šī pasākuma pēdējā brīdī, jo *HCz* iestājās maksātnespēja un tās dzīvotspēja kopš tā brīža tika uzskatīta par maz ticamu pat jauna atbalsta piešķiršanas gadījumā. *HCz* dzīvotspēja brīdī, kad tika izlemts 8. protokola saturs, esot bijis vienīgais aspekts, kas to atšķīra no astoņiem saņēmējuzņēmumiem.

76 Tomēr no 2003. gada aprīļa Polijas iestādes esot plānojušas pārstrukturizēt *HCz* citādi, neizmantojot maksātnespēju. Komisija savā apstrīdētajā lēmumā to neesot ņēmusi vērā, lai gan šie fakti tai esot bijuši zināmi, un līdz ar to esot pilnīgi atšķirīgi izturējusies pret divām personu kategorijām, kuru juridiskā un faktiskā situācija būtībā neesot bijusi atšķirīga, — 8. protokola 1. pielikumā minētajiem uzņēmumiem, no vienas puses, un *HCz* pārņēmušo saimniecisko vienību, no otras puses. Tādējādi šī atšķirīgā

attieksme pret divām būtībā līdzīgām situācijām esot 8. protokola noteikumu papildu pārkāpums.

77 Šādos apstākļos Komisijas sniegtā 8. protokola interpretācija apstrīdētajā lēmumā esot acīmredzams šī Kopienu dokumenta noteikumu pārkāpums. Savukārt Pirmās instances tiesa, nesodot par šādu pārkāpumu, esot pārkāpusi Kopienu tiesības.

78 Komisija vispirms apgalvo, ka pirmais pamats esot daļēji nepieņemams divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, apelācijas sūdzības iesniedzējas šī pamata kontekstā esot norādījušas uz Komisijas priekšlikumu un Padomes Lēmumu 2003/588, lai gan šo jautājumu Pirmās instances tiesa esot izvērtējusi saistībā ar pamatu par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu. Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējas Tiesā pirmoreiz esot izvirzījušas pamatu un argumentus, ko tās nebija izvirzījušas Pirmās instances tiesā, tādējādi šī pamata daļa esot jāatzīst par nepieņemamu.

79 Otrkārt, attiecībā uz argumentu par atšķirīgu attieksmi pret divām būtībā līdzīgām situācijām, tādējādi pārkāpjot 8. protokola noteikumus, tas esot jauns arguments, jo prasītāja to neesot norādījusi lietā T-297/06 pamata par iespējamu 8. protokola noteikumu pārkāpumu ietvaros. Tikai prasītājas lietā T-273/06 esot norādījušas uz iespējamu vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, piemērojot 8. protokolu. Līdz ar to šī pirmā pamata daļa arī esot jāatzīst par nepieņemamu.

80 Vēlāk attiecībā uz lietas būtību Komisija apstiprina, ka tā piekrīt Pirmās instances tiesas veiktajai analīzei, saskaņā ar kuru 8. protokola mērķis ir ieviest visaptverošu Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai paredzētā atbalsta kontroles sistēmu. Pēc tās domām, paša 8. protokola 6. punkta formulējums norādot uz atpakaļejošu

spēku, jo viss aplūkojamais laika posms, proti, 1997.–2003. gads, ir pirms Polijas Republikas pievienošanās Savienībai.

81 Turklāt Komisija apstrīd apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentu, saskaņā ar kuru atsauce uz šo laika posmu patiesībā nozīmējot, ka atbalsta kontrole pirms pievienošanās attiecas tikai uz atbalstu, kurš piešķirts laikā no 2003. gada septembra līdz decembrim. Līdz ar to Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesas pamatojumā pārsūdzētā sprieduma 93.–97. punktā ir pareizi ņemta vērā 8. protokola redakcija, mērķis un struktūra un pienācīgi ir pamatoti tās secinājumi attiecībā uz atpakaļejošu spēku.

82 Visbeidzot, Komisija apelācijas sūdzības iesniedzēju norādītos argumentus uzskata par katrā ziņā nepamatotiem tiktāl, ciktāl šķiet, ka ar šiem argumentiem patiesībā tiek apstrīdēta *HCz* izslēgšana no 8. protokola 1. pielikumā minēto saņēmējuzņēmumu saraksta, nevis kāds minētā protokola noteikumu pārkāpums. Tomēr ir acīmredzams, ka prasība atcelt tiesību aktu, ko izskatīja Pirmās instances tiesa, attiecās vienīgi uz Komisijas lēmuma tiesiskuma pārbaudi un neļāva apšaubīt tādu primāro tiesību, kādi ir 8. protokola noteikumi, tiesiskumu.

Tiesas vērtējums

— Par pieņemamību

83 Attiecībā uz Komisijas celto iebildi par nepieņemamību izvirzītā pamata jaunā rakstura dēļ ir jākonstatē, ka no pastāvīgās judikatūras izriet, ka ļaut vienam lietas dalībniekam Tiesā pirmoreiz norādīt pamatu, ko tas nav norādījis Pirmās instances tiesā,

nozīmētu ļaut tam vērsties Tiesā, kuras kompetence apelācijas tiesvedībā ir ierobežota, ar strīdu, kas ir plašāks nekā strīds, kurš iesniegts izskatīšanai Pirmās instances tiesā. Tādējādi, izskatot apelācijas sūdzību, Tiesas kompetencē ir vienīgi izvērtēt juridisko risinājumu, kas pirmajā instancē rasts attiecībā uz izskatītajiem pamatiem (it īpaši skat. 2004. gada 11. novembra spriedumu apvienotajās lietās C-186/02 P un C-188/02 P *Ramondín* u.c./Komisija, Krājums, I-10653. lpp., 60. punkts, kā arī 2006. gada 26. oktobra spriedumu lietā C-68/05 P *Koninklijke Coöperatie Cosun*/Komisija, Krājums, I-10367. lpp., 96. punkts).

84 Tomēr šajā ziņā ir jākonstatē, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas, pretēji Komisijas apgalvojumiem, Tiesā norāda nevis jaunu pamatu, bet vienkārši argumentu, kurš ietilpst pamatā par 8. protokola noteikumu pārkāpumu un jau tika norādīts Pirmās instances tiesā. Tās atsaucas uz Komisijas minētajiem dokumentiem, lai pamatotu 8. protokola noteikumu pārkāpumu, bet no juridiskā viedokļa neceļ nevienu jaunu iebildumu. Līdz ar to nevar apstiprināt Komisijas celto iebildi par nepieņemamību apelācijas sūdzības iesniedzēju izvirzītā pamata jaunā rakstura dēļ.

85 Attiecībā uz Komisijas celto iebildi par nepieņemamību saistībā ar to, ka arguments par atšķirīgu attieksmi pret divām būtībā līdzīgām situācijām, ko prasītāja norādījusi lietā T-297/06, esot jauns, jo to norādījusi nevis prasītāja pirmajā instancē, bet tikai prasītājas lietā T-273/06, pietiek konstatēt, ka, ņemot vērā, ka lietas dalībniekam ir jāvar apstrīdēt visus tam nelabvēlīgos sprieduma motīvus, ja Pirmās instances tiesa ir apvienojusi divas lietas un pasludinājusi vienotu spriedumu, kurā ir sniegta atbilde uz visiem pamatiem, ko tiesvedībā Pirmās instances tiesā ir izvirzījuši lietas dalībnieki, katrs no lietas dalībniekiem var kritizēt argumentāciju attiecībā uz pamatiem, kurus Pirmās instances tiesā ir izvirzījis vienīgais prasītājs otrajā no apvienotajām lietām (skat. 2007. gada 29. novembra spriedumu lietā C-176/06 P *Stadtwerke Schwäbisch Hall* u.c./Komisija, 17. punkts, kā arī pēc analoģijas - 2008. gada 21. februāra spriedumu lietā C-348/06 P Komisija/*Girardot*, Krājums, I-833. lpp., 50. punkts).

86 Tādējādi Komisijas celtajai iebildei par nepieņemamību saistībā ar apelācijas sūdzības iesniedzēju norādītu jaunu pamatu nevar piekrist.

87 No iepriekš minētā izriet, ka apelācijas sūdzības pirmais pamats ir pieņemams.

— Par lietas būtību

88 Attiecībā uz šī pamata pamatotību ir jāpārbauda, vai Pirmās instances tiesa nav pārkāpusi 8. protokola noteikumus, pārsūdzētajā spriedumā uzskatot, ka Komisijas kompetence uzraudzīt Kopienas noteikumu valsts atbalsta jomā ievērošanu laika posmā pirms Polijas Republikas pievienošanās Savienībai ir pamatota ar šo protokolu un attiecas uz atbalstu, kurš piešķirts visā minētā protokola 6. punktā noteiktajā laika posmā, proti, no 1997. līdz 2003. gadam, nevis — kā to apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējas — tikai no tā publicēšanas brīža 2003. gada 23. septembrī līdz 2003. gada 31. decembrim, jo tās apstrīd 8. protokola atpakaļejošo spēku.

89 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Pirmās instances tiesa pie šī secinājuma nonāca pēc tam, kad tā pārsūdzētā sprieduma 89.–97. punktā bija pārbaudījusi 8. protokola piemērojamību.

90 Šīs analīzes ietvaros Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 90. punktā vispirms uzsvēra, ka attiecībā uz Kopienu noteikumu valsts atbalsta jomā piemērojamību *ratione temporis* ir skaidrs, ka EKL 87. un 88. pants principā neattiecas uz atbalstu, kas piešķirts pirms pievienošanās un pēc pievienošanās vairs netiek piemērots.

91 Pēc tam pārsūdzētā sprieduma 91. punktā Pirmās instances tiesa konstatēja, ka 8. protokolā paredzētā sistēma vairākos aspektos atšķiras no Līgumā un Pievienošanās akta IV pielikumā paredzētās vispārīgās sistēmas. Pirmās instances tiesa šajā ziņā atzina, ka saskaņā ar 8. protokola 1. punktu atsevišķi valsts atbalsti, ko Polijas Republika piešķīrusi īpašu Polijas tērauda rūpniecības nozaru pārstrukturēšanai un kuri parasti saskaņā ar EKL 87. un 88. pantu netiktu pieļauti, tiek uzskatīti par saderīgiem ar kopējo tirgu. Turklāt Pirmās instances tiesa norādīja, ka Pievienošanās akta IV pielikumā ietvertais pārejas mehānisms attiecas tikai uz valsts atbalstu, kas piešķirts pirms pievienošanās un joprojām tiek piemērots pēc pievienošanas dienas.

92 Pārsūdzētā sprieduma 93. un 94. punktā Pirmās instances tiesa arī atgādināja, ka 8. protokolā ir ietverta atsauce uz laika posmā no 1997. līdz 2003. gadam piešķirtajiem atbalstiem, tātad uz laika posmu pirms Polijas Republikas pievienošanās Savienībai. Šajā protokolā ir atļauta ierobežota pārstrukturēšanas atbalsta summa (PLN 3 387 070 000), kas šim laika posmam piešķirta atsevišķiem tā 1. pielikumā uzskaitītajiem uzņēmumiem, un paredzēts, ka Polijas Republika nevar piešķirt jebkādu citu atbalstu Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai. Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka no tā izriet, ka 8. protokola piemērošana ar atpakaļejošu spēku ir paredzēta tā 6. punktā, kurš attiecas uz laika posmu no 1997. līdz 2003. gadam.

93 Visbeidzot, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 95. punktā noraidīja prasītāju argumentu, saskaņā ar kuru, ņemot vērā, ka 8. protokola publicēšanas brīdī 2003. gada septembrī šis laika posms jau bija gandrīz beidzies, atsauce 8. protokolā uz laika posmu no 1997. līdz 2003. gadam nozīmē vienīgi, ka nākotnē piešķirtie atbalsti ir jāaprēķina, ar atpakaļejošu spēku ņemot vērā jau piešķirtās atbalsta summas, nevis ar atpakaļejošu spēku atzīstot piešķirtos atbalstus par nelikumīgiem.

94 Turklāt tā uzsvēra, ka 8. protokola mērķis — tieši pretēji — bija ieviest visaptverošu Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai paredzētā atbalsta apstiprināšanas sistēmu, nevis tikai izvairīties no tā, ka saņēmējuzņēmumi vienlaicīgi saņem arī vēl citu atbalstu (skat. pārsūdzētā sprieduma 96. punktu).

95 Ņemot vērā šos apsvērumus, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 97. un 104. punktā noraidīja jebkādu 8. protokola noteikumu pārkāpumu, nospriežot, ka tas salīdzinājumā ar Pievienošanās akta IV pielikumu un EKL 87. un 88. pantu ir *lex specialis*, kurš valsts atbalsta kontroli, kuru Komisija veic saskaņā ar Līgumu, attiecina arī uz Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai laika posmā no 1997. līdz 2003. gadam piešķirto atbalstu, un tādējādi noraidīja šo pamatu.

96 Pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējas, Pirmās instances tiesa, izdarot šādu secinājumu, nav pārkāpusi minētā protokola noteikumus.

97 Jākonstatē, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 93. un 94. punktā ir pareizi norādījusi, ka paša 8. protokola 6. punktā ir paredzēts, ka tas attieksies uz laika posmu no 1997. līdz 2003. gadam, kas ir laika posms pirms pievienošanās dienas.

98 Protams, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, lai nodrošinātu tiesiskās drošības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principu ievērošanu, Kopienu materiālās tiesību normas ir jāinterpretē tā, ka tās attiecas uz situācijām, kas radušās pirms to stāšanās spēkā, tikai tad, ja no to redakcijas, mērķiem vai struktūras skaidri izriet, ka tām ir jāpiešķir šāds spēks (it īpaši skat. 1982. gada 10. februāra spriedumu lietā 21/81 *Bout*, *Recueil*, 381. lpp., 13. punkts; 1993. gada 15. jūlija spriedumu lietā C-34/92 *GruSa Fleisch*, *Recueil*, I-4147. lpp., 22. punkts; 2002. gada 29. janvāra spriedumu lietā C-162/00

Pokrzeptowicz-Meyer, *Recueil*, I-1049. lpp., 49. punkts, un 2009. gada 12. novembra spriedumu lietā C-441/08 *Elektrownia Pątnów II*, Krājums, I-10799. lpp., 33. punkts).

99 Tomēr, ņemot vērā, ka 8. protokols stājās spēkā 2004. gada 1. maijā, pretēji faktiskajiem un juridiskajiem apstākļiem lietās, kuras tika minētas apelācijas sūdzības iesniedzēju norādīto argumentu pamatojumam, ir jākonstatē, ka no 8. protokola redakcijas skaidri izriet, ka tajā ir paredzēts atpakaļejošs spēks, kurš attiecas tieši uz laika posmu, kas tā spēkā stāšanās brīdī būs beidzies.

100 Attiecībā uz 8. protokola mērķi un struktūru — pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējas, — ir jākonstatē, ka, ņemot vērā, ka EKL 87. un 88. pants neattiecas uz atbalstu, kas piešķirts pirms pievienošanās un pēc šīs pievienošanās vairs netiek piemērots, un tiecoties sasniegt mērķi principiāli aizliegt jebkādu valsts atbalstu, izņemot skaidri paredzētas atkāpes, mērķis, kurš tika noteikts jau 2. protokolā — tādas sistēmas izveide, kas dotu tiesības Komisijai kontrolēt valsts atbalstu atbilstoši Līgumam attiecībā uz ikvienu atbalstu Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai laikā no 1997. līdz 2006. gadam, — bija loģiskas sekas materiālajai nepārtrauktībai starp Eiropas nolīgumu un Līgumu attiecībā uz valsts atbalstu, turklāt paužot mērķi pirms un pēc Polijas Republikas pievienošanās Savienībai piemērot vienu kontroles sistēmu.

101 Līdz ar to 8. protokola mērķis, kā to pareizi konstatējusi Pirmās instances tiesa, bija ieviest visaptverošu Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai paredzētā atbalsta apstiprināšanas sistēmu, nevis tikai izvairīties no tā, ka saņēmējuzņēmumi vienlaicīgi saņem arī vēl citu atbalstu.

102 Līdz ar to Pirmās instances tiesa pamatoti noraidīja prasītāju argumentu, ka 8. protokols ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas vienīgi uz laika posmu no tā publikācijas brīža 2003. gada septembrī līdz 2003. gada beigām un ka tādēļ nākotnē īstenotie atbalsti, kas saņēmējuzņēmumiem tiks piešķirti līdz 2003. gada beigām, ir aprēķināmi, nevis ar atpakaļejošu spēku atzīstot šo piešķirto atbalstu par nelikumīgu, bet ar atpakaļejošu spēku ņemot vērā jau piešķirtās atbalsta summas.

103 No tā izriet, ka 8. protokols, kā to pareizi konstatējusi Pirmās instances tiesa, ir *lex specialis*, kurš paplašināja Komisijas kompetenci veikt valsts atbalsta kontroli, attiecinot to arī uz Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai laika posmā no 1997. līdz 2003. gadam piešķirto atbalstu.

104 Attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentu, saskaņā ar kuru kā no Komisijas priekšlikuma, tā arī no Padomes Lēmuma 2003/588 izrietot, ka, pēc šo iestāžu domām, ar 8. protokolu noteiktās saistības ir ievērotas, pietiek konstatēt, ka ar atvasinātu Savienības tiesību aktu nevar ne atcelt, ne grozīt primāro tiesību aktu, pat ja tas ir pieņemts pēc tā.

105 Visbeidzot, attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentu par atšķirīgu attieksmi, ciktāl tās apgalvo, ka *HCz* bija jāiekļauj 8. protokola 1. pielikumā minēto saņēmējuzņēmumu sarakstā, pietiek konstatēt, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas, patiesībā apstrīdot *HCz* izslēgšanu no šī saraksta, apšauba 8. protokolu, kas ir Līguma neatņemama sastāvdaļa un kam līdz ar to ir primāro tiesību statuss. Tomēr apelācijas ietvaros Tiesa pārbauda tikai Pirmās instances tiesas pasludinātā sprieduma tiesiskumu, kas neļauj apšaubīt primāro tiesību normas tiesiskumu.

106 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Pirmās instances tiesai bija pamats uzskatīt, ka nav noticis 8. protokola noteikumu pārkāpums, un līdz ar to pirmais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par otro pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

107 Ar šo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka 2. protokolā paredzētās procedūras, ar kuru palīdzību apstrīdētais atbalsts tika paziņots gan Komisijai, gan Padomei, esot tām radījušas tiesisko paļāvību.

108 Šajā ziņā apelācijas sūdzības iesniedzējas atgādina, ka esot vispārzināms, ka Komisija zināja, ka *HCz* ir saņēmusi valsts atbalstu, jo tā izvērtēja Polijas [tērauda rūpniecības] pārstrukturēšanas programmas turpmākās redakcijas. Komisijas priekšlikums tika publicēts 2003. gada 26. maijā. Pat atzīstot, ka šī priekšlikuma pamatojums apelācijas sūdzības iesniedzējām nevar radīt tiesisko paļāvību, tās uzsver, ka Komisija tomēr esot bijusi informēta par apstrīdēto atbalstu.

109 Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka, tā kā Padomes Lēmums 2003/588 tika pieņemts, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, un šajā lēmumā tika konstatēts, ka attiecīgais atbalsts atbilst 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētajiem atbrīvojuma nosacījumiem, un tā kā tajā laikā uz Polijas Republiku neattiecās EKL

88. pantā noteiktās obligātās procedūras, šajā gadījumā Komisijas un Padomes īstenotā procedūra atbilst judikatūrā tiesiskās paļāvības aizsardzības jomā noteiktajiem nosacījumiem.

110 Apelācijas sūdzības iesniedzējas, šajā ziņā atsaucoties uz Pirmās instances tiesas 1990. gada 27. marta spriedumu lietā T-123/89 *Chomel*/Komisija (*Recueil*, II-131. lpp.) un 1998. gada 31. marta spriedumu lietā T-129/96 *Preussag Stahl*/Komisija (*Recueil*, II-609. lpp.), uzsver, ka tiesiskās paļāvības aizsardzība attiecas uz katru indivīdu, kurš atrodas situācijā, no kuras izriet, ka Kopienu administrācija ir viņam radījusi pamatotas cerības.

111 Turklāt apelācijas sūdzības iesniedzējas atgādina, ka tiesības atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzību pastāvot, ja ir izpildīti trīs nosacījumi, proti, Kopienu administrācija ieinteresētajai personai ir sniegusi konkrētus solījumus, tie var radīt to adresātam tiesiski pamatotas cerības, un tie atbilst piemērojamajām tiesību normām.

112 Pirmās instances tiesa esot precizējusi, ka šādus solījumus, lai arī kāda būtu forma, kādā tie darīti zināmi, veido precīza, beznosacījumu un saskaņota informācija, ko snieguši pilnvaroti un ticami avoti (1999. gada 6. jūlija spriedums lietā T-203/97 *Forvass*/Komisija, *Recueil FP*, I-A-129. un II-705. lpp., 70. un 71. punkts, kā arī 2003. gada 19. marta spriedums lietā T-273/01 *Innova Privat-Akademie*/Komisija, *Recueil*, II-1093. lpp., 26., 28., 29. un 32. punkts).

113 Piemērojot šo judikatūru Komisijas priekšlikumam, apelācijas sūdzības iesniedzējas secina, ka priekšlikuma pamatojuma izklāsta 6. punktā tām esot sniegti konkrēti solījumi, ka šie solījumi varot tām radīt tiesiski pamatotas cerības un tie atbilstot piemērojamajām tiesību normām. Līdz ar to esot izpildīti trīs nepieciešamie nosacījumi, lai apelācijas sūdzības iesniedzējas atsauktos uz tiesisko paļāvību, ka saņemtais atbalsts nav ne nelikumīgs, ne arī atgūstams. Turklāt Padomes Lēmuma 2003/588 vienīgajā

pantā apelācijas sūdzības iesniedzējām esot sniegtas garantijas, ka pārstrukturēšanas programma atbilst Eiropas nolīgumam un ka tādējādi minētajā programmā ietvertais atbalsts ir likumīgs.

114 Komisija, atsaucoties uz iepriekš minēto spriedumu lietā *Alcan Deutschland*, uzsver, ka tās priekšlikuma, tāpat kā Padomes Lēmuma 2003/588, pamatā ir Polijas Republikas iesniegtā pārstrukturēšanas programma un komercdarbības plāni. Tajos bija paredzēta *HCz* likvidācija un nebija nekāda uzņēmuma komercdarbības plāna. Tātad ne Komisija, ne Padome neesot varējušas sniegt konkrētus solījumus attiecībā uz konkrēti *HCz* piešķirto atbalstu, jo šis uzņēmums nebija minēts.

115 Turklāt Komisija apgalvo, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas neapstrīdot pārsūdzētā Pirmās instances tiesas sprieduma 138. punktā ietvertās konstatācijas, ka Komisijā netika iesniegts ar *HCz* saistītais komercdarbības plāns un līdz ar to Padomes Lēmumā 2003/588 paredzētais apstiprinājums uz to neattiecoties. Tomēr Pirmās instances tiesa esot pamatojusies uz šo konstatējumu. Runa esot par tāda fakta konstatējumu, kuru prasītājas neapstrīd un kuru tās nevarētu apstrīdēt apelācijas tiesvedībā.

116 Līdz ar to Komisija uzskata, ka pamats par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu esot jānoraida. Ne Komisijas priekšlikuma, ne Padomes Lēmuma 2003/588 rezolutīvā daļa, ne Komisijas priekšlikuma pamatojuma izklāsta 13. apsvērums neesot varējuši radīt nekādu tiesisko paļāvību atbilstoši 8. protokolam par komercdarbības plāniem, kuri Komisijai netika iesniegti un uz kuriem līdz ar to šie dokumenti nevarēja attiekties.

117 Visbeidzot, Komisija atgādina, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 139. punktā ir nospriedusi, ka, tā kā Padomes Lēmumā 2003/588 nav pārņemti Komisijas priekšlikumā izteiktie apsvērumi, saskaņā ar kuriem 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētā izņēmuma pagarinājums nozīmē, ka ar atpakaļejošu spēku par likumīgām tiktu atzītas visas atbalsta summas, kas bija nelikumīgi piešķirtas kopš Eiropas nolīguma spēkā stāšanās, ir jānorāda, ka šie noteikumi Padomes galīgi pieņemtajā tiesību aktā vairs nav atrodami. Līdz ar to tikai Komisijas iesniegts priekšlikums vien nevarot prasītājām radīt tiesisko paļāvību.

118 Turklāt Komisija uzsver, ka jautājums katrā ziņā šķietot akadēmisks, jo apelācijas sūdzības iesniedzējas neesot izteikušas nekādu kritiku par apstrīdētā sprieduma 139. punktu.

Tiesas vērtējums

119 Ar otro pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējas būtībā apgalvo, ka Pirmās instances tiesa esot pārkāpusi tiesiskās paļāvības aizsardzības principu, jo tā nav konstatējusi, ka strīdīgais atbalsts 2. protokola procedūras ietvaros tika paziņots gan Komisijai, gan Padomei, tādējādi apelācijas sūdzības iesniedzējām radot tiesisko paļāvību. Turklāt Komisijas priekšlikuma Padomes Lēmumam 2003/588 pamatojuma izklāsts un minētā lēmuma vienīgais pants apelācijas sūdzības iesniedzējām esot radījis tiesiski pamatotas cerības, ka attiecīgais atbalsts ir likumīgs un ka pārstrukturēšanas programma ir tiesiska.

120 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Pirmās instances tiesa pie šī secinājuma nonāca pēc tam, kad tā pārsūdzētā sprieduma 135.–139. punktā bija no jauna aplūkojusi dažādu tiesību aktu, kuri tieši vai netieši attiecas uz apstrīdēto atbalstu, rašanās vēsturi. Pēc tam Pirmās instances tiesa konstatēja, ka, pirmkārt, ar *HCz* saistītais komercdarbības plāns

Komisijai netika iesniegts un līdz ar to uz to neattiecas Padomes Lēmums 2003/588 un, otrkārt, ka šajā lēmumā, pretēji Komisijas priekšlikuma pamatojuma izklāstam, netika noteikts, ka 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētā izņēmuma pagarinājums nozīmē, ka ar atpakaļejošu spēku par likumīgiem tiktu atzīti visi atbalsti, kas bija nelikumīgi piešķirti kopš Eiropas nolīguma spēkā stāšanās.

121 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jāuzsver, ka apelācijas sūdzības iesniedzēju arguments, saskaņā ar kuru Komisija esot bijusi informēta par apstrīdēto atbalstu, nav nekādas nozīmes. Ņemot vērā, ka ar *HCz* saistītais komercdarbības plāns Komisijai nebija iesniegts šim nolūkam skaidri paredzētās procedūras, proti, Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanas programmas, ietvaros, turklāt šo Pirmās instances tiesas konstatējumu apelācijas sūdzības iesniedzējas nav apstrīdējušas, un ņemot vērā, ka šajā programmā bija skaidri paredzēta *HCz* likvidācija, Padomes Lēmums 2003/588uz *HCz* nevarēja likumīgi attiekties.

122 Otrkārt, jāatgādina, ka saskaņā ar iedibināto judikatūru tiesiskās paļāvības aizsardzības princips ir viens no Savienības pamatprincipiem (it īpaši skat. 1981. gada 5. maija spriedumu lietā 112/80 *Dürbeck*, *Recueil*, 1095. lpp., 48. punkts).

123 No judikatūras izriet arī, ka ikvienai privātpersonai ir tiesības atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu, ja tā atrodas situācijā, kurā Kopienu administrācija, sniedzot tai konkrētus solījumus, ir devusi pamatotas cerības (1987. gada 16. decembra spriedums lietā 111/86 *Delauche*/Komisija, *Recueil*, 5345. lpp., 24. punkts; 2000. gada 25. maija spriedums lietā C-82/98 P *Kögler*/Tiesa, *Recueil*, I-3855. lpp., 33. punkts, kā arī 2006. gada 22. jūnija spriedums apvienotajās lietās C-182/03 un C-217/03 Beļģija un *Forum 187*/Komisija, Krājums, I-5479. lpp., 147. punkts). Dotajiem solījumiem turklāt ir jāatbilst piemērojamajām normām (šajā ziņā skat. 1985. gada 20. jūnija spriedumu lietā 228/84 *Pauvert*/Revīzijas palāta, *Recueil*, 1969. lpp., 14. un

15. punkts, kā arī 1986. gada 6. februāra spriedumu lietā 162/84 *Vlachou*/Revīzijas palāta, *Recueil*, 481. lpp., 6. punkts).

124 Taču pietiek konstatēt, ka attiecībā uz nosacījumu par konkrētiem solījumiem — pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzējas, — Komisijas priekšlikums lēmumam, kas iesniegts Padomei, nevar radīt nekādu tiesisko paļāvību attiecībā uz apstrīdētā atbalsta atbilstību Savienības tiesību normām.

125 Tā kā Padomes Lēmumā 2003/588 nav pārņemts Komisijas priekšlikuma pamatojuma izklāsta teksts, tas nevar radīt tiesisko paļāvību attiecībā uz atbalsta tādai sabiedrībai likumību, kuras komercdarbības plāns nav iesniegts Komisijai un uz kuru līdz ar to nevar attiekties minētais lēmums. Tādējādi tam, ka minētais teksts netika pieņemts, apelācijas sūdzības iesniedzējām bija jānorāda, ka Savienības likumdevējs ir mainījis nostāju attiecībā uz atbalsta atzīšanu par likumīgu.

126 No tā izriet, ka nosacījums par konkrētiem solījumiem, kuram ir jābūt izpildītam, lai varētu atzīt, ka ir pārkāpts tiesiskās paļāvības aizsardzības princips, šajā gadījumā nav izpildīts. Tādēļ nav jāpārbauda citi nosacījumi, jo tie ir kumulatīvi.

127 Līdz ar to Pirmās instances tiesa, uzskatot, ka ar apstrīdēto lēmumu nav pārkāpta apelācijas sūdzības iesniedzēju tiesiskā paļāvība, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

128 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, otrais pamats ir jānoraida.

Par trešo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

129 Ar šo pamatu apelācijas sūdzības iesniedzējas apstrīd Pirmās instances tiesas piekrišanu [atbalsta] atgūšanas brīdī piemērojamajai procentu likmei.

130 Apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvo, ka Pirmās instances tiesa esot vienīgi konstatējusi, ka Komisija ir ievērojusi Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punktā noteikto procedūru. Tomēr Pirmās instances tiesai esot bijis jāpārbauda, vai Komisija ir noteikusi "atbilstīgu" likmi Regulas Nr. 659/1999 14. panta 2. punkta izpratnē, jo likmes atbilstības novērtējums neesot vienīgi konstatējums, ka tā ir noteikta sadarbībā ar attiecīgo dalībvalsti.

131 Apelācijas sūdzības iesniedzējas uzskata, ka atbilstība esot materiāls, no procedūras, kāda ir jāievēro Komisijai izņēmuma gadījumos, kad tā nosaka procentu likmi ciešā sadarbībā ar dalībvalsti, neatkarīgs jēdziens. Šis autonomais jēdziens — kas esot tieši saistīts ar to, ka Komisijai ir rīcības brīvība un ka gala rezultātā tā nosaka galīgo likmi, — esot jāinterpretē, un to Pirmās instances tiesa neesot darījusi.

132 Apelācijas sūdzības iesniedzējas atgādina, ka, interpretējot minēto jēdzienu, esot jāņem vērā Pirmās instances tiesas 1995. gada 8. jūnija spriedums lietā T-459/93 *Siemens*/Komisija (*Recueil*, II-1675. lpp.), kurā ir noteikts, ka atgūšanas nolūks ir atjaunot stāvokli, kāds bija pirms nelikumīga atbalsta piešķiršanas. Lai nodrošinātu vienlīdzīgu

attieksmi, no atbalsta izrietošās priekšrocības ir jānovērtē objektīvi, sākot no brīža, kad atbalsts ir pieejams saņēmējuzņēmumam.

133 Tā kā Komisijas pienākums ir atjaunot situāciju, kāda bija pirms nelikumīgas atbalsta piešķiršanas, procentu atmaksu varot veikt, vienīgi lai kompensētu finanšu priekšrocības, kas radušās saistībā ar atbalsta nodošanu saņēmēja rīcībā, un tai esot jābūt samērīgai ar tām.

134 Neievērojot agrāka stāvokļa atjaunošanas principu un izvēloties tādu references likmi, kas nekādi nav saistīta ar Polijas tirgū laika posmā no 1997. līdz 2004. gadam pastāvošo situāciju, Komisija, kā arī Pirmās instances tiesa, kura esot uzskatījusi, ka Regulas Nr. 659/1999 14. panta 2. punkta piemērojamība šajā jautājumā ir ierobežota ar Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punkta piemērojamību, līdz ar to esot pārkāpušas abus šos Kopienu tiesību noteikumus.

135 Pēc Komisijas domām, šis pamats ir nepieņemams. Apelācijas sūdzības iesniedzējas lūdzot apelācijas instances tiesai pārbaudīt pamatu, kurš nav ticis izvirzīts Pirmās instances tiesā. Trešais pamats, kurš galvenokārt ir pamatots ar iespējamu Regulas Nr. 659/1999 14. panta 2. punkta noteikumu pārkāpumu, ņemot vērā, ka vienīgais pirmajā instancē izvirzītais pamats attiecībā uz procentu likmi esot bijis pamats par Regulas Nr. 794/2004 noteikumu pārkāpumu, neesot norādīts Pirmās instances tiesā. Līdz ar to apelācijas sūdzības iesniedzējas nevarot pārmest, ka pārsūdzētajā spriedumā būtu nepareizi interpretēts jēdziens "atbilstīga procentu likme", jo izvirzītie tiesību akta atcelšanas pamati nelika Pirmās instances tiesai šo jēdzienu interpretēt.

136 Pakārtoti Komisija uzsver, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas, apgalvojot, ka Pirmās instances tiesa esot uzskatījusi, ka Regulas Nr. 659/1999 14. panta 2. punkta piemērojamība ir ierobežota ar Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punkta piemērojamību, proti, ka Pirmās instances tiesa esot nospriedusi, ka Komisijas noteiktā procentu likme bija

atbilstīga vienīgi tādēļ, ka tā ir noteikta "ciešā sadarbībā ar dalībvalsti", pamatojoties uz kļūdainu pieņēmumu.

137 Tomēr Pirmās instances tiesa, pretēji apelācijas sūdzības iesniedzēju apgalvojumiem, neesot vienīgi konstatējusi, ka Komisija ir ievērojusi spēkā esošo procedūru — ciešu sadarbību ar dalībvalsti, bet esot nospriedusi, ka noteiktā likme ir pamatota, atgādinot par Komisijas rīcības brīvību un pārbaudot iemeslus, kuru dēļ tā ir izslēgusi konkrētus priekšlikumus. Turklāt Pirmās instances tiesa šajā jautājumā esot secinājusi, ka nav pierādīta "acīmredzama kļūda vērtējumā" un ka procentu aprēķināšana saskaņā ar salikto procentu metodi atbilstoši Regulai Nr. 794/2004 ir obligāta (pārsūdzētā sprieduma 159.–167. punkts).

138 Tā kā apelācijas sūdzībā neesot norādīts neviens arguments, ar kuru varētu apstrīdēt Pirmās instances tiesas argumentāciju, un neviena derīga iebilde attiecībā uz to, Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesa pareizi esot pārbaudījusi prasītāju argumentus, nepārsniedzot pamata par tiesību akta atcelšanu, kāds tas norādīts pirmajā instancē, robežas, kas neliek Pirmās instances tiesai lemt par procentu likmes "atbilstību" saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 14. panta 2. punktu.

Tiesas vērtējums

— Par pieņemamību

139 Attiecībā uz Komisijas celto iebildi par nepieņemamību saistībā ar to, ka trešais pamats, kas galvenokārt ir balstīts uz iespējamu Regulas Nr. 659/1999 14. panta

2. punkta noteikumu pārkāpumu, neesot norādīts tiesvedībā Pirmās instances tiesā, ir jāatgādina, ka no šī sprieduma 83. punktā minētās judikatūras izriet, ka pamats, kas pirmo reizi iesniegts apelācijas instancē Tiesā, principā ir jānoraida kā nepieņemams.

140 Tādēļ ir jākonstatē, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas lūdz Tiesu pārbaudīt Komisijas noteiktās procentu likmes likumību saistībā ar tās atbilstību saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 14. panta 2. punktu. Tomēr šis pamats nav ticis norādīts Pirmās instances tiesā, jo vienīgais Pirmās instances tiesā norādītais pamats attiecībā uz procentu likmi bija pamats par iespējamu Regulas Nr. 794/2004 noteikumu pārkāpumu. Līdz ar to Komisijas celtā iebilde par nepieņemamību saistībā ar apelācijas sūdzības iesniedzēju izvirzītu jaunu pamatu ir jāapstiprina.

141 No tā izriet, ka trešais pamats tiktāl, ciktāl tas ir pamatots ar iespējamu Regulas Nr. 659/1999 14. panta 2. punkta noteikumu pārkāpumu, ir jāatzīst par nepieņemamu. Savukārt tiktāl, ciktāl trešais pamats attiecas uz Regulu Nr. 794/2004, tas ir pieņemams.

— Par lietas būtību

142 Attiecībā uz šī pamata pamatotību pietiek konstatēt, ka, ņemot vērā, ka trešais pamats tiktāl, ciktāl tas attiecas uz iespējamu Regulas Nr. 659/1999 14. panta 2. punkta noteikumu pārkāpumu, nav pieņemams, trešajam pamatam, kas pamatots ar iespējamu Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punkta noteikumu pārkāpumu attiecībā uz atbilstīgas

likmes noteikšanu, kā to pareizi apgalvojusi Komisija, nav nozīmes. Patiesībā apelācijas sūdzības iesniedzēju argumentācijā nav iespējams nošķirt pret Pirmās instances tiesu celtu iebildi, kura attiektos tikai uz iespējamu Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punkta noteikumu pārkāpumu, nevis uz "atbilstīgas likmes" jēdzienu Regulas Nr. 659/1999 14. panta 2. punkta izpratnē.

143 Līdz ar to trešais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

144 Tā kā nevar apstiprināt nevienu no apelācijas sūdzības pamatiem, tā ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

145 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 122. panta pirmo daļu, ja apelācija nav pamatota, Tiesa spriež par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši šī reglamenta 69. panta 2. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī paša Reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest apelācijas sūdzības iesniedzējām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā apelācijas sūdzības iesniedzējām spriedums ir nelabvēlīgs, tām ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) *ISD Polska sp. z o.o.* un *Industrial Union of Donbass Corp.* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]